

PARTJA NARODOWYCH DEMOKRATÓW

/Konserwatyści/

TRESC:

I. CHARAKTERYSTYKA OGOLNA

1. Powstanie partji
2. Oblicze społeczno-ekonomiczne
3. Oblicze ideowo-polityczne

II. GEOGRAFJA POLITYCZNA PARTJI

1. Szanse wyborcze
2. Sytuacja w poszczególnych prowincjach

III. CHARAKTERYSTYKA CZŁOWYCH PRZYWÓDCÓW

IV. MOŻLIWOŚCI NA PRZYSZŁOŚĆ.

PARTJA NARODOWYCH DEMOKRATÓW.

CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA.

1. Powstanie partji. Podobnie jak większość partji argentyńskich, Narodowi Demokraci nie mogą być uważani za partję jednolitą. Na strukturze partji ciąży dotąd jej pochodzenie, gdyż powstała ona nie w drodze rozwoju i z rozbudowy jakiegoś jednego jądra politycznego, lecz w drodze scałkowania poszczególnych niezależnych grup konserwatywnych.

Ten proces całkowania nie został dotąd zakończony, wobec czego partja przedstawia ~~skł~~ do dziś dnia niezbyt zwarty konglomerat poszczególnych odłamów i oligarchów prowincjonalnych.

Punktem zwrotnym w dziedzinie całkowania partji była rewolucja z dnia 6 września 1930 r., dokonana przez generała Uriburu. Dopiero od tej rewolucji, która dała Narodowym Demokratom wkładkę, mogą oni być rozpatrywani jako partja pozornie jednolita.

2. Oblicze społeczno-gospodarcze. W zasadzie partja Narodowych Demokratów jest stronnictwem wielkich posiadaczy ziemskich i starej arystokracji pochodzenia hiszpańskiego. Wielcy latyfundiści-miljonierzy /"estancieros"/, stanowiący charakterystyczną cechę struktury społeczno-gospodarczej kraju, w sposób tradycyjny i z małymi przerwami zarządzili Argentyną. Uważają się oni dotąd za klasę predystynowaną do rządzenia i niezależnie od tego czy są czy nie są bezpośrednio u władzy - wywierają znaczny wpływ na układ stosunków ciężarem swojej potęgi gospodarczej.

Zarysowuje się wśród nich dość wyraźny podział na Konserwatystów z prow. Buenos Aires, reprezentujących głównie rolnictwo i hodowlę - na Konserwatystów z północy kraju, reprezentujących przeważnie interesy cukrownictwa.

Nie jest szusznym szablonowy pogląd, jakoby Narodowi Demokraci /Konserwatyści/ byli partją "obszarników i kapitalistów", a więc w tej liczbie wielkich przemysłowców i burżuazji miejskiej. W rzeczywistości bowiem Konserwatyści bynajmniej nie pragną rozwoju przemysłu, a to z dwojakich względów:

a/ rozwój przemysłu pociąga za sobą wzrost liczby proletariatu fabrycznego i drobnej burżuazji miejskiej, co utrudnia Konserwatystom rządzenie krajem i jest wodą na młyn stronnictw konkurencyjnych: Radykałów i grup lewicowych;

b/ Konserwatyści nie chcą narazić się Anglii, stanowiącej tradycyjny rynek zbytu dla argentyńskich produktów rolniczych i hodowlanych, a w której interesie nie leży rozwój przemysłu w Argentynie.

3. Oblicze ideowo-polityczne. Oblicze to nie jest w partji również jednolite. Reprezentuje ona szeroki wachlarz poglądów od ideologii reakcyjnej i feudalno-kolonialnej, której najbardziej klasycznym przedstawicielem jest Robustiano Patron Costas, aż do daleko posuniętego liberalizmu demokratycznego, reprezentowanego w najbardziej czystej postaci przez Aguirre Camara. Pomiedzy obu tymi skrajnymi skrzydłami znajduje się cały szereg od-cieni pośrednich.

Stosunek do rządu Narodowych Demokratów również reprezentuje całą gamę odcieni. W zażądzie przewrót wojskowy z dnia 4 czerwca 1943 r. był wymierzony przeciwko rządowi narodowo-demokratycznemu, wobec czego partja ta znajduje się w zasadzie w opozycji. Pokrewienstwo ideologiczne Narodowych Demokratów z rządem obecnym nie odgrywa roli, gdyż wojskowi skłaniają się nie do "przestarzałej ideologii narodowej", reprezentowanej przez Konserwatystów, lecz do Nacjonalizmu bardziej współczesnego, typu totalitarnego, faszystowskiego i antykapi-talistycznego.

W łonie Narodowych Demokratów istnieją obecnie dwie tendencje odnośnie stosunku do Rządu:

a/ koła konserwatywne z północy / cukrownictwo/ skłaniają się raczej do porozumienia z Rządem. Koła te reprezentowały zawsze stosunek ugodowy i elastyczny w stosunku do każdego rządu, gdyż oligarchowie cukrowniczy z prowincji Salta, Tucuman i in. potrzebują ochrony celnej na produkowany przez nich cukier;

b/ sfery konserwatywne, oparte o rolnictwo i hodowlę - głównie w prow. Bs.Aires - skłaniają się raczej do walki otwartej. Nie są one również zachwycone rozbudową przemysłu przez rząd wojskowy.

Tendencje opozycyjne w stosunku do Rządu reprezentują głównie: Jose Aguirre Camara, Rodolfo Moreno, Vicente Solano Lima, Benjamin Palacio i in..

Stosunek do stron walczących również nie jest jednolity. Olbrzymia większość partji składa się ze zwolenników neutralności.

GEOGRAFJA POLITYCZNA PARTJI.

1. Szanse wyborcze. W przypadku zarządzenia wolnych wyborów, Narodowi Demokraci mogą wygrać w następujących prowincjach:

Entre Rios, Mendoza, San Luis, Tucuman, Corrientes.

W sojuszu z Antypersonalistami /dawna "Concordancia"/ mogą dojść do rządów w: Santa Fe, Santiago del Estero, La Rioja.

W pozostałych prowincjach mogą zwyciężyć tylko w drodze nadużyć wyborczych.

~~SYTUACJA W PROW.~~

2. Sytuacja w poszczególnych prowincjach

Stolica Federalna - Nar. Demokraci posiadają mniejszość; wybory odbywają się tradycyjnie bez nadużyć.

Przywódcy: Adolfo Mujica, Ernesto Padilla, Cesar R. Flores, S. Oria /jun./

Prow.Bs.Aires. - Bez nadużyć wyborczych Nar. Demokraci nie mogą zwyciężyć.

Przywódcy: Antonio Santamarina, Alberto Barcelo, Rodolfo

Moreno, Vicente Solano Lama, Jose A. Verzura, Benito Demiguel, L. Grisolia, Benito Martinez, Justo V. Rocha, Raul Diaz, N. Salas, Chavez, E. de las Carreras.

Cordoba - N.D. mogą przeprowadzić nawet dobre wybory, ale nie potrafią je wygrać. Zwycięży UCR.

Przywódcy: Jose Heriberto Martinez, Jose Aguirre Camara, Eudoro Vasquez Cuesta, N. Costa Mendez, Benjamino Palacio, Pedro Frias, Mariano D. Ceballos.

Santa Fe. - Jest to prowincja Antypersonalistów; Konserwatystów jest bardzo mało. Większość ich stała się Antypersonalistami, albowiem porozumienie wyborcze, znane pod nazwą Concordancia, nie pozwalało im na współzawodnictwo ze swoimi sojusznikami wyborczymi.

Entre Rios - Konserwatysty mogą tu zwyciężyć Radikałów w wolnych wyborach.

Przywódcy: inż. Bernard Morrigh, Conrado Etchebarne, Pedro Radio - kandydat na gubernatora; przegrał nieznacznie ilością głosów na rzecz Laurencena; cieszy się znaczną popularnością.

Mendoza. - Mogą zwyciężyć bez nadużyć wyborczych, gdyż Radikalizm w tej prowincji jest podzielony i nieśmiały.

Przywódcy: Adolfo Vicchi, R. Corominas Segura, Julio Raffo de la Reta, Luciano Peltier, A. Guevara Civit, Suarez Lago /uciekł do Urugwaju/

San Luis - Nar. Dem. wygrywali tu stale, bez potrzeby uciekania się do nadużyć wyborczych.

Przywódcy: Arancibia Rodriguez, Laureano Landaburu, Reynaldo Pastor, R. Saa.

Santiago del Estero - Prowincja Antypersonalistów. Konserwatysty pozostawali tu zawsze na drugim planie i musieli podporządkowywać się Ucr-impersonalismo.

Przywódcy: Anselmo Luna, Carlos Coronel.

Tucuman - Konserwatysty mogą zwyciężyć, jak się to stało podczas ostatnich wyborów, gdy zwyciężyli Radikałów t.zw. "concurrencistas".

Przywódcy: Inż. Simon Padros, Eduardo Paz, Cossio Etchecopar, Leon Rouges, Issaias Nougues, Alfredo Guzman, Jose Mariotti.

Salta - Przywódcy: Patron Costas, Carlos Serrey, Ernesto Aracz, F. Arias Uriburu.

Jujuy - Przywódcy: Juan Valenzuela, Juan Maurin, Oscar Correa Arce, Honorio Basualdo, Marcelo Zunino, Santiago Graffigna.

Catamarca - Przywódcy: Ramon S. Castillo, b. prezydent Republiki, Domingo Cerezo, Felipe Punferrada.

La Rioja - Jest to ~~raz~~ prowincja Antypersonalistów, Przywódcą Narodowych Demokratów jest Diego Catalan.

Corrientes - Konserwatysty są tu rozbici; jeśli się połączą - mogą wygrać wybory.

Przywódcy: Elias Abad, Miranda Gallino, Jose A. Borda, Diomenes Rojas, Felipe Solari.

CHARAKTERYSTYKA CZŁOWYCH PRZYWÓDCÓW

Moreno Rodolfo dr. - Adwokat 64 lata, b. chory / wyjęto mu jedną nerkę. Pochodzi z Bs. Aires. B. profesor na Uniwersytecie w La Plata, gdzie wykładał literaturę i prawo karne. Wybitny prawnik, opracował łącznie z Ezebio Gomez projekt postępowania sądowego dla prow. Buenos Aires. Jeden z głównych twórców nowego kodeksu Karnego argentyńskiego.

Był 4-krotnie deputowanym na Kongres z prowincji Buenos Aires, Ministrem Robót Publicznych w rządzie prowincjonalnym oraz Prezesem Cyw. Kasy Emerytalnej.

Zajmował stanowisko ambasadora argentyńskiego w Japonii. Powrócił z Tokio, ażeby kandydować na gubernatora prow. Bs. Aires, zajmując to stanowisko w drodze nadużyć wyborczych. Ustąpił naskutek konfliktu z dr. Castillo z powodu lansowania przez tego ostatniego kandydatury Patron Costas. Kiedy zapragnął walczyć o otwarcie z dr. Castillo, został opuszczony przez większość swoich przyjaciół politycznych z Bs. Aires. Doszedł do tego, iż zagroził dr. Castillo wolnymi wyborami w prowincji.

Pisarz i dziennikarz wybitny. Człowiek o głębokiej kulturze. Utalentowany i o mocnym charakterze, jest szanowany przez Konserwatystów, ale nie jest przez nich lubiany. Jest jednym z tych, którzy na stanowiskach rządowych wykazali najwięcej zdolności, dynamiki i inteligencji. Jednakże jego cechy osobiste, jego posunięcia gwałtowne i jego dążenie do panowania nad wszystkimi sprawami, iż pozostali przywódcy partyjni odnoszą się doń z rezerwą.

Istnieje co do niego opinia, że "Moreno nie wiąże się z nikim" i dlatego nie można uważać go za 100%-owo pewnego kontrahenta, gdyż zdolny jest on odrzucić wszelką możliwość polityczną, byle tylko dogodzić swej osobistej niezależności.

Posiada świadomość swej wyższości intelektualnej i działa we wszystkim na własny rachunek. Tego właśnie wielu nie może mu wybaczyć.

Aguirre Camara Jose - Pochodzi z Cordoba, 43 lata, inteligentny dobry mówca parlamentarny, rzeczowy. Przedstawiciel kierunku liberalno-demokratycznego w partji. Posiada odwagę cywilną do bronięcia poglądów, które uważa za słuszne, a które kolidują z opinią ogółu. Odznaczył się w Kongresie tym, iż za czasów rządów Castillo poparł projekty w sprawie podatków od nadmiernych zarobków i wywozu produktów hodowlanych, które nie były na rękę oligarchji wielkich hodowców. W sprawach politycznych oparł się pośredniemu uznaniu nadużyć wyborczych co doprowadziło do gwałtownych starć z innymi członkami partji.

Po wybuchu wojny demonstrował swoje sympatje dla Aljantów w chwilach dla nich najcięższych.

Jego pierwszym stanowiskiem był sekretarjat magistratu w Alta Gracia, małym miasteczku prowincji Cordoba. Stamtąd przeszedł do sekretarjatu skarbu w magistracie miasta Cordoba. Jako deputowany podpisał "manifest 44" przeciwko regimowi Irigoyena. Był obecny w koszarach w dniu 6 września 1930 r. jednak w trzy miesiące potem, łącznie z Emilio F. Olmos był pierwszym, który zaprotestował przeciwko gen. Uriburu, gdy ten za pośrednictwem swego interwentora w Cordoba, dr. Carlos Ibarguren zakomunikował swe zamiary zmiany konstytucji. Gubernator Olmos wyznaczył go ministrem skarbu w rządzie prowincji. Zorganizował t.zw. "Junta del Trabajo", którą finansował, budując drogi, szkoły i t.d. Usiłował obniżyć koszt elektryczności, walcząc z trustem elektrycznym tej prowincji. Był kandydatem na gubernatora Cordoba, jednakże przepadł w wyborach 8 tysięcy głosów na rzecz Sabattiniego. Był ostro zwalczany przez prawe skrzydło partji konserwatywnej. Był przewodniczącym zarządu prowincjonalnego partji i piastował mandat deputowanego aż do ostatnich czasów.

W okresie walki o kandydaturę prezydencjalną popierał gen. Justo

Był zwalczany przez grupę Rothe i Jose Heriberto Martinez i ażeby zaakcentować swe stanowisko przeciwko Rothe, skłaniał się na stronę Patron Costas. Potem jednak przeszedł na stronę Moreno.

Swoje credo polityczne określał słowami: "Jestem konserwatystą, gdyż konserwatyzm oznacza dążenie do zachowania najlepszego, do usunięcia najgorszego i do zastąpienia go przez rzeczy nowe i lepsze."

Dzięki swej młodości, talentom, zdolnościom krasomówczym może stać się pewnego dnia przywódcą odłamu lewicowej partji konserwatywnej, bądź też przejść ewolucję w kierunku lewicy.

Martinez Jose Heriberto. - Adwokat z m. Cordoba. Jego domeną wyborczą jest departament Rio Segundo. Jest synem bogatego handlowca hiszpańskiego, który pozostawił wiele dzieci i ogromną fortunę. Od wczesnej młodości był czynny w kołach prawicowych; liczy obecnie 48 lat. Był ministrem skarbu w rządzie prowincjonalnym, przywódcą swej partji na prowincji i pięciokrotnie deputowanym. Piastował mandat senatora do kongresu i był członkiem Centralnego Komitetu partji.

Jest ściśle związany z interesami przemysłowymi a w szczególności w prowincji Tucuman. Jest to w takim samym stopniu człowiek interesu jak i działacz polityczny; jego arystokratyczne małżeństwo otworzyło mu progi wielu domów w stolicy. Jest bardzo ambitny, czynny i pracowity. Jest zdania, że ażeby utrzymać się przy władzy - niezbędnym jest dopuszczać się nadużyć wyborczych. W 1934 r. wygłosił w Cordoba odczyt przeciw faszyzmowi. Faszysti oskarżyli go o plagjat i w pewnym stopniu udowodnili mu to. Gdy przewodniczył partji oświadczył, iż nie da się pogodzić należenie do narodowej demokracji z działalnością na terenie Legion Civica - organizacji o charakterze faszystowskim. Znane były jednak jego sympatje dla Franco i dla Falangi.

Jest oportunistą politycznym, dowodem jest iż opuścił swego przyjaciela Rothe i poparł kandydaturę Patron Costas. Jako człowiek dynamiczny i inteligentny posiada przyszłość polityczną, jednakże jego nielojalne posunięcia pozbawiły go znacznej części prestiżu.

Ameghino Cesar - adwokat, 72 lata, był viceprzewodniczący izby deputowanych prowincji Buenos Aires. Był trzy razy ministrem skarbu w rządzie prowincjonalnym. Jest związany z Fresco i z Barcelo. Temu ostatniemu zawdzięcza wiele korzyści materialnych. Jest to człowiek biedny i wielki utracjusz. Bez pomocy Barcelo nie byłby w stanie spłacić swych długów i być ministrem dr. Moreno. Jako członek Sądu Najwyższego prowincji zatwierdzał sfałszowane wybory. Jako minister skarbu prowincji Bs. Aires wprowadził potrącenia z pborów urzędniczych na rzecz funduszu partyjnego.

Santamarina Antonio - lat 66, bogaty obywatel ziemski, właściciel wielkich obszarów w Tandill i w innych częściach prowincji Bs. Aires. Jest pseudo arystokratą pochodzenia bardzo niedawnego. Dziad Antonio Jorge Santamarina był woźnicą i dorobił się majątku

handlując skórą, wełną, skupując ziemię i t.d. Antonio Santamarina był prezydentem miasta Tandill, dwukrotnym deputowanym z prowincji Bs. Aires i wreszcie senatorem z tejże prowincji. Jest wielbicielem sztuki i przewodniczącym Państwowej Komisji Sztuk Pięknych. Związany jest z wielkimi interesami i przedsiębiorstwami. Jest członkiem zarządu t-wa telefonów oraz Arg.Tow. Transportów /Satia/.

Partja Narodowych Demokratów prowincji Bs.Aires rządzi duumvirat Santamarina-Barcelo. Ten ostatni ubiegał się o przewodnictwo partji, lecz doszedł do wniosku, że opłaci mu się połączyć z Santamariną.

Jako polityk Santamarina odznaczył się rezerwą i dyskrecją. Jest mało inteligentny, lecz sprytny i znający ludzi.

Loyarte Ramon G. - pochodzi z Entre Rios, osiedlił się w La Plata i tam pracował podczas całej swojej kariery. Liczy 55 lat, jest doktorem fizyki i profesorem uniwersytetu. W ostatnich latach zajął się polityką, nie mając jednak całkowicie wyczucia rzeczywistości politycznej, a służąc jedynie tym, którzy zapewnili mu stanowisko. Jest nielojalny i oportunistą; doniedawna służył Castillo zdradzając swoich przyjaciół partyjnych w izbie deputowanych w prowincji Bs.Aires, którzy popierali prawie wszyscy Morenó przeciwko Patron Castas. Wraz z pułkownikiem Rotjer i deputowanymi Lobos i Cuneo stworzył zakonspirowaną jaczekę "patroncista" w parlamentarnym bloku prowincji^M. Jako profesor fizyki odbył studia uzupełniające; stąd pochodzą jego sympatje dla nazizmu, gdyż studia te odbył w Niemczech. W parlamencie prowincji był bohaterem wielu skandalów przez swoje nietaktowne wystąpienia; Z reguły, gdy prosił o głos odzywały się okrzyki "nazista precz".

Patron Costas Robustiano - pochodzi z Salty, lat 65, wielki przemysłowiec i obszarnik; łącznie ze swym współnikiem Mosotegui właściciel 50% bogactw w prowincji Salta. Był dwukrotnie ministrem swej prowincji i raz gubernatorem. Deputowany i następnie senator w Kongresie w ciągu 27 lat. Przewodniczący senatu i kandydat dr. Castillo na prezydenta Republiki. Typ całkowicie feudalno-kolonjalny. Jest założycielem i właścicielem zakładów przemysłu cukrowniczego w San Martin del Tabacal.

Jego impresarjo polityczno-financeowym jest dr. Pinedo.

Arrieta Herminio - inżynier, lat 43, rodem z Bs.Aires, osiedlony około 20 lat w Jujuy. Senator i przywódca partji w Jujuy. Był członkiem giełdy w Bs.Aires; jest zręcznym handlowcem. Jest I-ym prezesem t.zw. "Centro Azucarero Argentino".

Vicchi Adolfo - lat 50, z Mendoza, spokrewniony z rodziną Belegas - wielkimi przemysłowcami win w prowincji Mendoza. Był profesorem i radcą w swojej prowincji, potem deputowanym w Kongresie i ministrem rządu prowincjonalnego w gabinecie Corominas Segura. Następnie został wybrany gubernatorem w wyborach podczas których miały miejsce wielkie nadużycia. Jest adwokatem wielkich przedsiębiorstw: Leng & Roberts, Ford Motor Co i innych.

Corominas Segura R. - adwokat, lat 53, urodzony w Montevideo, optował na rzecz Argentyny, jako syn argentyńczyków. Pracował

w administracji prowincji Mendoza jako urzędnik, a następnie w sądownictwie. Potem był deputowanym na Kongres ze swej prowincji, gubernatorem i prezesem T-wa Transportowego /Corporacion de Transportes/ w stolicy aż do dnia 4 czerwca 1943 r. Po przewrocie podał się natychmiast do dymisji i aczkolwiek proszono go ażeby pozostał - odmówił. Na stanowisku tym wykazał wielką niezależność w stosunku do kapitału zagranicznego, co wśród konserwatystów jest rzadkością.

Jest to jedna z najbardziej pożądaných jednostek wśród konserwatystów, o dużym uroku osobistym. Jest inteligentny, opublikował różnorodne prace z zakresu prawa. Może mieć przyszłość polityczną.

Suarez Lago - lat 46, z Mendoza, deputowany na Kongres w okresie dwóch kadencji. Bardzo inteligentny i zręczny. Potrafił zdobyć kluczowe stanowisko w zarządzie partji, usuwając dr. Arancibia Rodriguez przy pomocy konserwatystów z Entre Rios. Jest aljadofilem i wielokrotnie dał się poznać jako zwolennik demokratyzacji partji, ażeby w ten sposób można było łatwiej puścić w niepamięć tradycję nadużyć wyborczych.

Wyjazd jego do Montevideo po dniu 4 czerwca poderwał jego wpływy polityczne.

Paz Eduardo - z Tucuman, 35 lat, dwukrotny deputowany z tej prowincji. Przeprowadził skuteczną walkę z Radykałami t.zw. "concurrencistas". Jest jednym z młodszych konserwatystów z Tucuman, który cieszy się dużymi sympatjami. Był kandydatem Castillo na gubernatora prowincji.

Morrogh Bernard J.F. - inżynier, pochodzi z prowincji Entre Rios, był senatorem i deputowanym na Kongres w ciągu trzech kadencji. Sprawował urząd ministra w rządzie prowincjonalnym, w którym to czasie /przed 15-tu laty/ zarządził użycie broni palnej przeciwko strajkującym robotnikom, co spowodowało masakrę, której mu dotąd nie przebaczone.

Inteligentny, charakter silny i autorytatywny, jest nie-lubiany w Entre Rios, przepadł parę razy w wyborach jako kandydat na gubernatora z ramienia konserwatystów.

Mujica Adolfo - adwokat i inżynier, urodzony w Bs. Aires 47 lat. Profesor na wydziale inżynierji, radca magistracki, sekretarz Robót Publicznych w zarządzie miejskim i deputowany ze stolicy. Prezes Komitetu stołecznego partji narodowych demokratów.

Ponieważ wybory w stolicy były zawsze wolne, jego metody polityczne różniły się siłą rzeczy od stosowanych w głębi kraju. M.in. wprowadził on wielkie zebrania o charakterze artystyczno-wyborczym w teatrach. Niektórzy twierdzą, że jest demagogiem. Posiadał pewne kontakty wyborcze z przywódcami Radykalizmu /Sancerni Jimenez i anty personalista dr.Roca/.

Jest inteligentny, pozbawiony wszelkich skrupułów i bardzo ambitny.

MOŻLIWOSCI NA PRZYSZŁOSC.

Partja Narodowych Demokratów nie posiada w najbliższej przysz-

kości szans na odegranie samodzielnej roli politycznej. W przypadku przywrócenia normalnego życia konstytucyjnego i zarządzania wolnych wyborów, większość zdobędzie nie ona, lecz Radykałowie.

Mimo to reprezentuje ona nadal znaczną siłę potencjalną i stanowi część politycznej rzeczywistości argentyńskiej. Posiada ona wieloletnie tradycje rządzenia i ma wielki atut w postaci siły ekonomicznej warstw, na których się opiera.

Posiada ona poza to znaczne zdolności w kierunku elastycznego dostosowywania się i może wypłynąć na powierzchnię w koalicji z innymi stronnictwami.

W ostatnich czasach, w związku z posunięciami rządu prez. Ramirez, a w szczególności - w związku z dekretem o rozwiązaniu partji politycznych - powstał moment wspólnego interesu, łączącego wszystkie partje polityczne, nawet wrogie w stosunku do siebie.

Gdyby więc przy odpowiedniej konjunkturze doszło do walki o "przywrócenie Konstytucji i usunięcie rządów wojskowych" - partja Narodowych Demokratów nie mogłaby pozostać poza nawiasem koalicji, stawiającej sobie za cel realizację powyższego, lecz utworzyłaby przypuszczalnie doraźny blok taktyczny z Radykałami i innymi ugrupowaniami.

A to pozwoliłoby jej ponownie odegrać rolę polityczną w takim lub innym zakresie.